

درماندگی مالی و خطای پیش‌بینی سود مدیران: با تاکید بر کیفیت حسابرسی

فاطمه رازمنش

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه شهاب دانش، قم، ایران. (نویسنده مسئول).
Fatirazmanesh685@gmail.com

مهدی غلامرضائی

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه شهاب دانش، قم، ایران.
Mahdicr737@gmail.com

محمد تقی ملا

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه شهاب دانش، قم، ایران.
Farshadtm723@gmail.com

چکیده

پیش‌بینی سود مدیران، اطلاعاتی درباره سود مورد انتظار شرکت ارائه می‌کند و جنبه‌ای کلیدی از افشا به شمار می‌رود. بطوری که مدیران به عنوان مطلع‌ترین افراد از وضعیت فعلی و آتی شرکت، اطلاعات خود را به افراد برون‌سازمانی مخابره می‌کنند و از این طریق اقدام به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌کنند. از طرف دیگر بر پایه رویکرد فرصت‌طلبانه، مدیر با استفاده از سیاست‌های افشا برای جلوگیری از مشکلات کار، تهدید از دست دادن اعتبار مدیریت و به خاطر وجود مشکلات مالی در زمان درماندگی مالی، دست به پیش‌بینی سود خوشبینانه می‌گذارد. اما، حسابرسان با استقلال بیشتر و تبانی کمتر با مدیر و توانایی در کشف تحریف‌ها موجب نظارت بهتر بر گزارش‌های مدیریتی می‌شوند. بطوری که در زمان درماندگی مالی، پیش‌بینی سود خوشبینانه را محدود می‌کند. پژوهش‌های بسیاری در زمینه پیش‌بینی سود مدیران انجام شده است، ولی تاکنون به بررسی تاثیر کیفیت حسابرسی بر رابطه بین پیش‌بینی سود مدیران و درماندگی مالی پرداخته نشده است. بنابراین، پژوهش حاضر به بررسی پیش‌بینی سود مدیران و درماندگی مالی با تاکید بر کیفیت حسابرسی می‌پردازد. در همین راستا نمونه‌ای مشتمل بر ۱۰۹ شرکت پذیرفته در بورس اوراق بهادار طی بازه زمانی ۱۳۹۱-۱۳۹۶ انتخاب و آزمون شده است. نتایج با استفاده از روش رگرسیون چند متغیره نشان می‌دهد که درماندگی مالی سبب افزایش پیش‌بینی سود خوشبینانه مدیران می‌شود. اما، کیفیت حسابرسی با معیار خطای نوع دوم تاثیری بر رابطه درماندگی مالی و پیش‌بینی سود خوشبینانه مدیران تاثیری ندارد.

واژگان کلیدی: پیش‌بینی سود، درماندگی مالی، کیفیت حسابرسی، خطای نوع دوم حسابرسی.

مقدمه

سود به عنوان مهمترین شاخص اندازه‌گیری عملکرد یک واحد اقتصادی از دیرباز تا کنون جایگاه ویژه‌ی خود را در مباحث نظری حفظ کرده است (حاجیها و چناری بوکت، ۱۳۹۵ و خالقی مقدم و آزاد، ۱۳۹۱). در حقیقت، سهامداران جهت اتخاذ تصمیم‌های صحیح و مناسب، نیازمند اطلاعاتی سودمند هستند. در این میان، اطلاعات مربوط به سود هر سهم و سود سهام پیش‌بینی شده، مقیاسی است که از نظر بسیاری از استفاده‌کنندگان با اهمیت و مربوط تلقی شده و در تصمیم‌گیری‌های خود از آن استفاده می‌کنند (مرادی و صاحب، ۱۳۹۴). پیش‌بینی در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی نقش مهمی را ایفا می‌کند. در سطح یک بنگاه اقتصادی، سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان، مدیریت و سایر استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی به پیش‌بینی‌های خود یا دیگران اتکا می‌نمایند. از آنجا که بیشتر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی